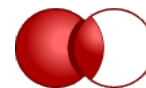

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR- 026, 010 -05/04

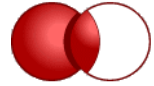
**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31. 12. 2003. godine**

**SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŹUPANIJE/KANTONA
MOSTAR**

Sarajevo, oktobar 2004. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: ++ 387 (0) 33 221 623, Fax: 716 400, www.saifbih.ba, e-mail: urrefved@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**MENADŽMENTU
SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE/KANTONA
MOSTAR**

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar**, iskazanih na stranicama od 1 do 10, na dan 31.12.2003. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», broj: 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Reviziju finansijskih izvještaja Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona obavili smo prvi put, tako da ne iskazujemo mišljenje o početnim stanjima na dan 01.07.2003. godine, u skladu sa FBiH revizijskim standardom broj 510.
4. Po obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2003. godine, revizorski tim ukazuje da određene finansijske transakcije iskazane u finansijskim izvještajima nisu usklađene sa zakonskim propisima, a odnose se na slijedeće:
  - isplate za penzijsko i invalidsko osiguranje nezaposlenim osobama kojima nedostaju tri godine do stjecanja uslova za starosnu penziju, nisu planirane i isplaćene u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, pa je po ovom osnovu isplaćeno više 100.983,00 KM;
  - nabavka stalnih sredstava u iznosu od 50.690,30 KM nije vršena na transparentan način u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova;
  - novčane pomoći zaposlenicima i članovima Upravnog vijeća isplaćene u bruto iznosu od 47.250,00 KM, nisu planirane i isplaćene u skladu sa propisima.

5. Po našem mišljenju, a na osnovu provedene revizije, finansijski izvještaji, osim napomena pod tačkom 4, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar, na dan 31.12.2003.godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

---

mr.sc.Ibrahim Okanović, dipl.oec.

**IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
SLUŽBE ZA ZAPOSŁJAVANJE HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE ŹUPANIJE/KANTONA
MOSTAR
za 2003.godinu**

I UVOD

SluŹba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanke Źupanije/kantona Mostar (u daljem tekstu SluŹba) formirana je na osnovu Odluke o Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba od 28.12.2000. godine i Odluke o Zakonu o imovini Zavoda za zapošljavanje BiH, od 29.12.2000. godine, koje je donio Visoki predstavnik. Ove Zakone potvrdili su u istom obliku oba doma Parlamenta FBiH, 02.10.2001. godine.

Odlukom o Zakonu o imovini Zavoda za zapošljavanje BiH, svu imovinu i sredstva kantonalnih sluŹbi za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao i zaposlene u njima, zadržavaju odgovarajuće kantonalne sluŹbe za zapošljavanje tamo gdje su imovina, sredstva i zaposleni zatečeni na dan 31.07.2001. godine.

Skupština Źupanije/kantona donijela je Odluku o utemeljenju SluŹbe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanke Źupanije/kantona, na sjednici održanoj 28.03.2002. godine.

SluŹba je samostalno pravno lice, koje je upisano u sudski registar 19.06.2003. godine, a stvarno počela sa radom 01.07.2003. godine, preuzimajući imovinu, opremu i uposlenike od Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne Mostar i Zavoda za zapošljavanje BiH –ispostave Mostar, Konjic, Prozor i Jablanica.

SluŹba vrši poslove posredovanja u zapošljavanju i druge poslove iz oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđene Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

SluŹba je mjerodavna za postizanje slijedećih ciljeva postavljenih ovim Zakonom:

- utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti u skladu sa Zakonom;
- provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- prikupljanje podataka o nezaposlenim osobama i dostavljanje istih Federalnom zavodu za zapošljavanje;
- izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva po odobrenju Federalnog zavoda za zapošljavanje;
- druge poslove utvrđene Zakonom.

SluŹba ima 9 podružnica i to:

Čapljina, Čitluk, Jablanica, Konjic, Grad Mostar-jedna podružnica s dva Odjeljenja, Neum, Prozor-Rama, Ravno i Stolac.

Sjedište SluŹbe je u Mostaru u ulici Kralja Tvrtka br. 19.

Finansiranje SluŹbe u 2003. godini vršilo se na osnovu doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposlenici u skladu sa Zakonom i manjim dijelom od prihoda na ime kamata i izdavanja radnih dozvola stranim državljanima.

Na dan 31.12.2003. godine u SluŹbi je bilo ukupno zaposleno 58 zaposlenika.

II CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se utvrdi da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom, da se da ocjena računovodstvenog sistema, kao i ocjena sistema internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene.

Cilj revizije je postizanje potpune transparentnosti u radu Službe, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva.

Revizija takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

III ZAKONSKE DIREKTIVE

Služba nije počela sa radom u Zakonom predviđenom roku.

Naime, Skupština Hercegovačko-neretvanske županije/kantona u martu 2002. godine, donijela je Odluku o utemeljenju Službe. U maju 2002. godine Vlada Hercegovačko-neretvanske županije/kantona imenovala je Upravno vijeće Službe na period od četiri godine, te vršioca dužnosti direktora i vršioca dužnosti zamjenika direktora na period od šest mjeseci.

Upravno vijeće Službe donijelo je Poslovnik o radu Upravnog vijeća 25.09.2002. godine, pozivajući se na Statut Službe za zapošljavanje, koji je donesen skoro godinu dana poslije.

U periodu koji je predmet revizije, Službom je rukovodio vršilac dužnosti direktora i vršilac dužnosti zamjenika direktora, koje je imenovala Vlada Hercegovačko-neretvanske županije/kantona 23.05.2002. godine.

Upravno vijeće je donijelo Statut Službe na koji je Vlada dala saglasnost, tek 22.07.2003. godine.

U skladu sa Statutom, Upravno vijeće nije raspisalo konkurs za izbor direktora Službe, a takođe nije imenovan ni pomoćnik direktora.

Služba nije donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, a takođe ni Pravilnik o radnim odnosima i plaćama zaposlenika Službe.

Upravno vijeće donijelo je Finansijski plan i Rebalans finansijskog plana. Navedena dokumenta Služba nije dostavila ministru finansija koji je ovlašten predložiti njegove izmjene i dopune, niti je dobivena saglasnost na Finansijski plan od Skupštine Županije/Kantona, kako je i propisano Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH.

Upravno vijeće je donijelo Pravilnik o stručnoj pripremi i drugim mjerama za podsticaj zapošljavanja, na koji Vlada nije dala saglasnost, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Neispunjene zakonske obaveze imale su uticaja na rad Službe u smislu usaglašenosti sa propisima kojih se u svome radu Služba trebala pridržavati. Ovdje se prije svega misli na imenovanje direktora i pomoćnika direktora, nedonošenje Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka, Pravilnika o radnim odnosima i plaćama zaposlenika i donošenje finansijskog plana.

IV NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Na osnovu obavljene revizije, utvrdili smo da je sistem internih kontrola nedovoljno efikasan u pojedinim segmentima funkcionisanja Službe, a to se naročito odnosi na slijedeće:

- nisu donesena osnovna provedbena akta u skladu sa zakonskim propisima,
- donošenje finansijskog plana nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH,
- nabavka roba i vršenje usluga nije u potpunosti vršena u skladu sa propisima,
- više isplaćeno sredstava na ime doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za nezaposlene osobe u odnosu na zakonske propise,
- nisu donijete pisane procedure u vezi korištenja službenih automobila, utroška goriva, prava korištenja i visinu sredstava na ime reprezentacije i korištenja mobilnih telefona,

Funkcionisanje sistema interne kontrole u Službi treba i dalje unapređivati i proširiti na sve oblasti poslovanja u cilju potpune primjene zakonskih propisa i potpune i tačne knjigovodstvene evidencije.

b) Izvršenje finansijskog plana za 2003. godinu

Upravno vijeće je 30.10.2003. godine usvojilo Finansijski plan Službe, koji se sastoji od uravnoteženog dijela prihoda i primitaka i rashoda i izdataka u iznosu od 4.113.725,00 KM.

Služba je pripremila Rebalans finansijskog plana na osnovu povećanja poreznih prihoda i primitaka u ukupnom iznosu od 96.275,00 KM.

Rebalans finansijskog plana usvojen je Odlukom Upravnog vijeća dana 18.12.2003. godine, u uravnoteženom dijelu prihoda i primitaka i rashoda i izdataka u iznosu od 4.210.000,00 KM.

Na Finansijski plan i Rebalans finansijskog plana Služba nije dobila saglasnost od Skupštine županije /kantona, jer joj isti nije ni dostavljen, odnosno nije se ispoštovala proceduru donošenja finansijskog plana, što nije u skladu sa članom 24. Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

Ukupni prihodi i primici Službe sa 31.12.2003. godine, iznosili su 4.253.900,00 KM, a rashodi i izdaci za isti period iznosili su 3.998.235,00 KM. Služba je sa 31.12.2003. godine ostvarila višak prihoda nad rashodima u iznosu od 293.322,22 KM. U toku godine iznos od 50.690,30 KM je raspoređen za finansiranje kapitalnih izdataka. Upravno vijeće je u Odluci o usvajanju završnog računa, sredstva u iznosu od 212.043,00 KM prenijelo u narednu godinu kao rezervna sredstva za potrebe zapošljavanja, a sredstva u iznosu od 30.588,92 KM su neraspoređeni višak prihoda.

Finansijski plan pripremati i donositi u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH.

Prihodi

Rebalansom finansijskog plana Služba je planirala prihode i primitke u iznosu od 4.210.000,00 KM, a ostvarila ih u iznosu od 4.253.900,00 KM, što je za 43.900,00 KM ili 1,05 više u odnosu na plan. Planirani prihodi i primici sastoje se od planiranih poreznih prihoda u iznosu od 4.190.000,00 KM, planiranih neporeznih prihoda u iznosu od 6.500,00 KM, i planiranih primitaka od otplate datih zajmova u iznosu od 13.500,00 KM.

Porezni prihodi ostvareni su u iznosu od 4.232.605,10 KM, a odnose se na prihode od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti i uplaćuju se po stopi propisanoj Zakonom o doprinosima u iznosu od 2,5% na bruto plaće, odnosno 3,676% na neto plaće. Iznos od 30% doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposlenici usmjerava se na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje, a iznos od 70% na račun Službe za zapošljavanje.

U okviru poreznih prihoda su i sredstva uplaćena od Federalnog zavoda za zapošljavanje, za razdoblje od 01.01.2002. do 30.06.2003. godine u iznosu od 1.645.225,00 KM. Navedena sredstva se odnose na razdoblje od donošenja Odluke o usmjeravanju sredstava doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u punom iznosu na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje do početka rada Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona. U tom razdoblju Zavod za zapošljavanje Herceg-Bosne Mostar i Zavod za zapošljavanje BiH-Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, koji su djelovali na području ove Županije/Kantona, dobijali su samo dio sredstava koji je pripadao Županiji/Kantonu od Federalnog zavoda, a ostatak sredstava se nalazio u Federalnom zavodu do početka rada Službe.

Iznos preuzetih sredstava od Federalnog zavoda za zapošljavanje usaglašen je po evidenciji Službe i evidenciji Federalnog zavoda.

Neporezni prihodi ostvareni su u iznosu od 8.262,78 KM, a odnose se na prihode od kamata na depozite u banci i i prihode od kamata na date pozajmice u ukupnom iznosu od 3.362,78 KM i prihoda od pružanja javnih usluga, koji se odnose na usluge građanima po osnovu izdatih radnih dozvola za strane državljane u iznosu od 4.900,00 KM.

Primljene otplate datih zajmova odnose se na primljene otplate po osnovu datih dugoročnih kredita zaposlenicima Službe u iznosu od 13.033,14 KM

U Službi se svaki dan e-mail-om prima izvještaj banke o stanju depozitnog računa i automatski se, po posebnom programu rasknjižava po uplatiocima doprinosa.

Rashodi

Ukupni rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 4.210.000,00 KM, a ostvareni u iznosu od 3.998.235,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 211.765,00 KM ili 5,03 %.

Od iznosa ukupnih rashoda i izdataka iznos od 2.944.286,20 KM ili 73,64% utrošen je za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih, a iznos od 1.054.022,80 KM ili 26,36% utrošen je za pokrivanje administrativnih troškova i kapitalnih izdataka Službe.

Radni odnosi, plaće i naknade zaposlenih

Revizijom radnih odnosa, plaća i naknada zaposlenih, utvrdili smo da se finansijske transakcije izvršene u iznosu od 639.222,77 KM odnose se na trošak plaća zaposlenih, a sastoji se od neto plaće, poreza i doprinosa. Pomenute isplate vršile su se bez donijetog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka ni Pravilnik o radnim odnosima i plaćama zaposlenika Službe, kojima bi se tačno utvrdio broj zaposlenika na pojedinim radnim mjestima i visina njihove plaće.

Izvršili smo uvid u obračun i isplatu plaće zaposlenika Službe za VII i XII mjesec 2003. godine.

Upravno vijeće je donijelo 18.07.2003. godine **Privremenu Odluku o visini plaća i naknada plaća zaposlenicima Službe**, kojom se privremeno utvrđuje visina plaća i naknada plaća na osnovu Pravilnika o radu Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne do usvajanja akata o sistematizaciji radnih mjesta i plaćama zaposlenika Službe. Do momenta obavljanja revizije Služba još uvijek nije donijela Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka i Pravilnik o radnim odnosima i plaćama zaposlenika Službe.

Pravilnikom o radu Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne, koji se primjenjivao prilikom obračuna plaća zaposlenika Službe u 2003. godini, utvrđeno je da se plaće zaposlenima određuju tako što se prosječna neto plaća u protekloj godini u Kantonu, što je u 2003. godini iznosilo 496,80 KM, pomnoži sa utvrđenim koeficijentima za svakog zaposlenog, a koji su određeni u rasponu od 1-4.

Uvidom u personalnu dokumentaciju zaposlenih u Službi, utvrdili smo da se sa zaposlenicima nisu zaključili ugovori o radu osim sa jednim zaposlenikom, koji je primljen u radni odnos u septembru 2003. godine. Za zaposlenike preuzete od Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne, koristili su se

Ugovori o radu zaključeni sa Zavodom za zapošljavanje Herceg-Bosne, a za zaposlenike preuzete od Zavoda za zapošljavanje BiH, vršilac dužnosti direktora je donio rješenja u kojima je utvrđeno privremeno obavljanje poslova i koeficijent za određivanje plaće u skladu sa Pravilnikom o radu Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne.

Upravno vijeće donijelo je Odluku o visini novčane pomoći za obilježavanje vjerskih blagdana i nabavku zimmice u iznosu od po 500,00 KM svim zaposlenicima Službe i članovima Upravnog vijeća. Ukupna isplata ovih novčanih pomoći sa porezom na dodatna primanja iznosila je 47.250,00 KM. Mada pomenutim isplatama novčanih pomoći nije došlo do prekoračenja planiranog iznosa na poziciji naknada, Služba treba voditi računa da se planiraju i isplaćuju samo naknade koje su vezane za troškove poslovanja.

U ovim isplatama su novčane pomoći članovima Upravnog vijeća, koje takođe nisu troškovi poslovanja. Članovi Upravnog vijeća za svoj rad primaju redovnu novčanu naknadu. Za pomenute isplate plaćen je porez u skladu sa propisom.

Donijeti Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka u skladu sa propisima;

Preporučuje se menadžmentu da donese Pravilnik o radnim odnosima i plaćama zaposlenika Službe, kako bi se Privremena odluka o visini plaća i naknada stavila van snage, a plaće obračunavale i isplaćivale u skladu sa propisima;

Sa svim zaposlenicima Službe zaključiti ugovore o radu u kojima se trebaju definisati prava i obaveze zaposlenika i Službe;

Isplatu novčanih pomoći vršiti u skladu sa propisima.

Izdaci za materijal i usluge

Rebalansom finansijskog plana utvrđeni su Izdaci za materijal i usluge u iznosu od 1.827.000,00 KM, a ostvareni u iznosu od 1.650.056,00 KM.

U ovom iznosu, na poziciji Ugovorenih usluga sadržan je i iznos koji se odnosi na isplate podsticaja u zapošljavanju u iznosu od 1.480.000,00 KM. Ovakva evidencija nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Podsticaji u zapošljavanju

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je na ime sredstava posredovanja u zapošljavanju Finansijskim planom predviđeno 1.300.000,00 KM. Na osnovu Odluke Upravnog vijeća od 30.10.2003. godine, ova sredstva su raspoređena na 1.000.000,00 KM za podsticaj zapošljavanja kroz stručnu obuku, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih osoba i 300.000,00 KM za podsticaj zapošljavanja kroz javne radove.

Rebalansom finansijskog plana iznos sredstava posredovanja u zapošljavanju je povećan na 1.650.000,00 KM, iz sredstava tekuće rezerve i povećanjem prihoda.

Upravno vijeće u Odluci o izmjeni Odluke o sredstvima podsticaja u zapošljavanju, od 18.12.2003. godine ovaj iznos raspoređuje tako da se iznos od 1.340.000,00 KM odnosi na podsticaje zapošljavanja kroz stručnu obuku, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih osoba, a iznos od 310.000,00 KM da se usmjeri na podsticaj zapošljavanja kroz javne radove.

Za ove namjene stvarno je utrošeno 1.480.000,00 KM, od čega 1.170.000,00 KM na ime podsticaja u zapošljavanju i 310.000,00 KM na ime javnih radova.

Na osnovu člana 3. Pravilnika o stručnoj pripremi i drugim mjerama za podsticaj zapošljavanja i odluke Upravnog vijeća, Služba je 04.11.2003. godine objavila Javni oglas za dodjelu sredstava za podsticaj zapošljavanja kroz stručnu obuku, prekvalifikaciju i dokvalifikaciju nezaposlenih osoba za sve registrirane privredne subjekte koji obavljaju svoju djelatnost na području ovog Kantona. Sredstva za navedene namjene su dodjeljena onim poslodavcima koji ispunjavaju uslove i kriterije iz oglasa.

Nakon obrade svih 76 prispjelih zahtjeva, Sektor za posredovanje u zapošljavanju je predložio Upravnom vijeću, da se 63 zahtjeva u ukupnom iznosu od 1.330.000,00 KM, pozitivno riješe, čime bi se zaposlilo 527 nezaposlenih radnika.

Upravno vijeće je donijelo odluku o dodjeli sredstava za svaki odobren zahtjev posebno.

Zaključeni su ugovori između poslodavaca i Službe. Nakon potpisivanja ugovora Služba je isplaćivala 50 % odobrenog iznosa, a preostalih 50 % isplaćivano je nakon izvršenih obaveza iz ugovora od strane poslodavca, između ostalog i nakon što je dostavljena prijava za PIO/MIO i Ugovor o radu za svakog predviđenog radnika.

Nakon provedene procedure i nakon što pojedini poslodavci nisu ispoštovali uslove iz odluke Upravnog vijeća i ugovora, a neki su i odustali od projekta, ukupan iznos realizovanih sredstava za ove namjene iznosio je 1.170.000,00 KM, čime je zaposleno 466 radnika.

Ugovorom je regulisano da su poslodavci dužni novozaposlene radnike držati najmanje dvije godine u radnom odnosu, u protivnom su obavezni primljena sredstva Službi vratiti. Sektor za posredovanje u zapošljavanju u saradnji sa podružnicama Službe, kojima su dostavljeni spiskovi angažovanih radnika, redovno prate da se dogovoreni uslovi poštuju. Takođe, ovaj Sektor svaki mjesec podnosi izvještaj o radu Upravnom vijeću.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Služba i za podsticaj zapošljavanja kroz izvođenje javnih radova objavila Javni poziv na koji su se mogle prijaviti općine sa područja ovog kantona, a i privatna preduzeća uz pribavljenu prethodnu saglasnost općine. Služba je sufinansirala izvođenje javnih radova kroz radno angažovanje nezaposlenih osoba. Služba je isplaćivala 50 % ugovorenog iznosa nakon zaključenja ugovora, a ostatak po završetku radova, za koje je općina davala saglasnost da su završeni.

Za ove namjene služba je realizovala svih 310.000,00 KM, predviđenih Rebalansom finansijskog plana.

Poslove zapošljavanja i posredovanja u zapošljavanju, Služba vrši na osnovu Pravilnika o stručnoj pripremi i drugim mjerama za podsticaj zapošljavanja, koje je donijelo Upravno vijeće. Na ovaj Pravilnik Vlada Hercegovačko-neretvanske županije/kantona nije dala saglasnost.

U članu 22. tačka 1. Pravilnika o stručnoj pripremi i drugim mjerama za podsticaj u zapošljavanju, definisano je da o korištenju sredstava u ove svrhe odlučuje Upravno vijeće na prijedlog direktora Službe. Pomenutim članom navodi se da Služba u te svrhe **može formirati komisiju** koja će razmatrati zahtjeve, pratiti utrošak sredstava i realizaciju pojedinih odredaba ugovora o dodjeli sredstava za podsticaj zapošljavanja. U 2003. godini komisija za pomenute namjene nije formirana, a Sektor za posredovanje u zapošljavanju je razmatrao zahtjeve i prati da li se poštuju odredbe ugovora.

Revizorski tim je mišljenja da je trebalo obavezno formirati komisiju radi transparentnosti, koja je trebala sačiniti zapisnik, pratiti utrošak sredstava i realizaciju pojedinih odredaba ugovora o dodjeli sredstava za podsticaj zapošljavanja.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nazaposlenih osoba regulisano je da Služba, nakon podmirenja administrativnih troškova i ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, preostala sredstva može iskoristiti za ostvarivanje mjera zaposlenja i posredovanja u zapošljavanju (podsticaji u zapošljavanju). Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je sa 31.12.2003. godine, u obrascu Godišnji iskaz o izvršenju budžeta, Služba iskazala višak prihoda nad rashodima u iznosu od 255.665,00 KM. Na osnovu prethodne činjenice možemo zaključiti da Služba nije iskoristila sva raspoloživa sredstva za ostvarivanje mjera zaposlenja i posredovanja u zapošljavanju.

Ostali izdaci za materijal i usluge

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da se nabavka kancelarijskog materijala i sitnog inventara i interne reprezentacije, goriva, održavanja službenih vozila, usluga štampanja nije vršila u potpunosti u skladu sa Uredbom o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova.

Utvdili smo da je krajem 2003. godine raspisano Javno nadmetanje za prikupljanje i odabir najpovoljnije ponude za tiskanice i štampanje glasila Službe. Komisija je na osnovu donijetih Pravila o

postupku procjene i načina vrednovanja kriterija za odabir najpovoljnije ponude izvršila bodovanje prispjelih ponuda i izabrala ponudu za koju revizorski tim smatra da nije i najpovoljnija ponuda zbog nerealno ocijenjenih kriterija. Naime, uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je odabran ponuđač, koji na osnovu utvrđenih kriterija nije imao najveći broj bodova.

Preporučuje se menadžmentu da se Služba još više angažuje na ostvarivanju mjera zaposlenja, posredovanja u zapošljavanju, stručnoj obuci, prekvalifikaciji, dokvalifikaciji i specijalizaciji nezaposlenih osoba u okviru vlastitih sredstava, a i više, kako bi iskoristila i zakonska mogućnost da se od Federalnog zavoda za zapošljavanje traže dodatna sredstva za te namjene;

Revizorski tim preporučuje da se u budućem radu u vezi podsticaja u zapošljavanju, formira komisija koja će vršiti odabir korisnika i da se u tom dijelu izvrši usaglašavanje člana 22. Pravilnika o stručnoj pripremi i drugim mjerama za podsticaj zapošljavanju;

U svim slučajevima nabavke robe i vršenja usluga, postupati u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova;

Evidenciju izdataka vršiti na odgovarajućoj poziciji i u obračunskom periodu u kome je obaveza za plaćanje nastala, u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH;

Donijeti pisana pravila kojima će se regulisati korištenje službenih vozila, utrošak i kontrola utroška goriva;

Donijeti pisana pravila, kojima će se regulisati ko i u kom iznosu ima pravo na korištenje usluga reprezentacije.

Tekući transferi

Finansijskim planom Službe za 2003. godinu, na ime tekućih transfera predviđeno je 1.451.000,00 KM. Uslijed povećanja izdataka za dokup staža i zdravstvenog osiguranja nezaposlenih radnika, na osnovu unutrašnje preraspodjele na pozicijama grantovi pojedincima, grantovi neprofitnim organizacijama i ugovorenih usluga, došlo je do povećanja pozicije tekućih transfera.

Rebalansom finansijskog plana Službe za 2003. godinu planirana su sredstva na ime tekućih transfera u iznosu od 1.490.000,00 KM, a utrošena sredstva u iznosu od 1.471.286,20 KM. Struktura navedenih transfera je slijedeća:

• novčane naknade za nezaposlene u iznosu od	583.270,26 KM,
• doprinos za zdravstveno osiguranje za nezaposlene osobe u iznosu od	758.664,00 KM,
• doprinos za PIO/MIO za nezaposlene osobe u iznosu od	122.252,03 KM,
• iznosi na ime stipendije, grantova pojedincima, udruženjima	7.100,00 KM.

Na osnovu podataka navedenih u Statističkom biltenu, koji priprema i izdaje Služba za svaki mjesec, preuzeli smo slijedeće podatke koji se odnose na 2003.godinu:

- broj zaposlenih osoba u Hercegovačko-neretvanskom županiji/ kantonu u julu je bio **41.706**, a u decembru **41.535**;
- broj nezaposlenih osoba u Kantonu u julu je bio **22.881**, a u decembru **23.841**;
- broj korisnika zdravstvene zaštite na ovom području u julu je bio **12.996**, a u decembru **14.446**;
- broj korisnika novčane naknade u julu je bio **383**, a u decembru **454**.

Prosječan broj zaposlenih na području ove Službe u 2002. godini je bio 43.479, a prosječan broj nezaposlenih osoba u istom vremenskom periodu 22.348.

Novčane naknade za nezaposlene

Za novčane naknade za nezaposlene u ovom periodu planirano je 595.000,00 KM, a utrošeno je 583.270,26 KM.

Pravo na novčanu naknadu ostvaruje se na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a ostvaruju ga nezaposlene osobe koje su ostale bez zaposlenja.

Nezaposlena osoba dužna je da se prijavi birou za zapošljavanje u roku od 60 dana nakon prekida radnog odnosa. Članom 29. pomenutog Zakona regulisano je da pravo na ovu vrstu naknada ima osoba za koju se redovno plaćao doprinos za slučaj nezaposlenosti u periodu od najmanje osam mjeseci neprekidno u

posljednjih 12 mjeseci ili od najmanje osam mjeseci sa prekidima u posljednjih 18 mjeseci, koji su prethodili podnošenju zahtjeva za novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti.

Novčana naknada se utvrđuje u ovisnosti od dužine staža osiguranja nezaposlene osobe i prosječne plaće u kantonu ostvarene u prethodnom tromjesečju.

Novčana naknada se isplaćuje:

- 6 mjeseci u visini od 30 % za staž osiguranja od 8 mjeseci do 10 godina;
- 9 mjeseci u visini od 35 % za staž osiguranja od 10-25 godina;
- 12 mjeseci u visini od 35 % za staž osiguranja preko 25 godina.

Svaka Služba za zapošljavanje dobije tabelarni pregled prosječne neto plaće u kantonu od Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Tako je na primje, prosječna neto plaća u Hercegovačko-neretvanskom županiji/ kantonu za oktobar 2003. godine iznosila 623,54 KM. Novčana naknada za nezaposlene od 30 % iznosila je 187,00 KM, novčana naknada od 35 % za taj period iznosila je 218,00 KM, a novčana naknada od 40 % neto plaće iznosila je 249,00 KM.

Rješenje o pravu na novčanu naknadu, donosi Služba na osnovu zahtjeva za utvrđivanja prava na novčanu naknadu.

Doprinosi za zdravstveno osiguranje

Na zdravstvenu zaštitu nezaposlenih osoba u 2003. godini planirano je 760.000,00 KM, a utrošeno je 758.664,00 KM.

Zdravstvena zaštita je utvrđeno pravo za socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme privremene nezaposlenosti. Federacija BiH je preuzela obavezu da nezaposlene osobe, registrovane u službama za zapošljavanje imaju zdravstvenu zaštitu, u skladu sa propisima i da pravo na istu ostvaruju preko kantonalnih službi za zapošljavanje.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju u članu 19. regulisano je ko su osiguranici. Tačkom 12. ovog člana, navedeno je pravo na zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba koje su u evidenciji zavoda za zapošljavanje.

Da bi nezaposleni mogli koristiti zdravstvenu zaštitu, propisano je da se za njih uplaćuju doprinosi fondovima zdravstva preko službi za zapošljavanje.

Osnovicu, način obračunavanja i uplate doprinosa utvrđuje svojim propisima zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Stope za utvrđivanje visine doprinosa utvrđuje svojom odlukom zakonodavno tijelo kantona na prijedlog kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja. Osnova za donošenje odluke predstavlja plan potrebnih sredstava za provedbu obaveznog zdravstvenog osiguranja što ga utvrđuje upravno vijeće kantonalnog zavoda zdravstvenog osiguranja.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se isplate doprinosa za zdravstveno osiguranje za nezaposlene osobe u 2003. godini vršile na osnovu zaključenog Sporazuma o visini doprinosa za zdravstveno osiguranje nezaposlenih osoba između Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona i Službe. Ovim Sporazumom je utvrđeno da se **privremeno**, do donošenja odluke o osnovama i stopama doprinosa od strane zakonodavnog tijela kantona, mjesečno uplaćuje 8,00 KM po osiguraniku.

Penzijsko i invalidsko osiguranje za nezaposlene osobe

Na osnovu člana 31. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Služba vrši dokup staža nezaposlenim. U donesenim aktima je utvrđeno da se penzijsko invalidsko osiguranje osigurava nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju tri godine staža do sticanja uslova za starosnu penziju. Ovo znači da nezaposlena osoba koja je prijavljena nadležnoj ustanovi za zapošljavanje, a kojoj nedostaju tri godine do sticanja uslova za starosnu penziju, mora provesti to vrijeme u osiguranju kod kantonalne službe za zapošljavanje prema mjestu prebivališta lica koje je prijavljeno toj službi.

Za ostvarivanje ovog prava može se koristiti najviše 0,5% sredstava koja se ostvare na ime doprinosa koje uplaćuje poslodavac i uposlenik kao i ostalih prihoda koje ostvari Služba za zapošljavanje. Obzirom da se u

2001. i 2002. godini nisu rješavali slučajevi dokupa staža, na ime ovih izdataka u 2003. godini, Rebalansom finansijskog plana planirano je više sredstava od dozvoljenog. U 2003. godini za dokup staža moglo se planirati maksimalno 22.000,00 KM, a planirano je 125.000,00 KM. Uvidom u finansijsku dokumentaciju utvrdili smo da je u 2003.godini utrošeno 122.252,03 KM.

Preporučuje se menadžmentu da planiranje sredstava za dokup staža vrši u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Mada su planirane Rebalansom finansijskog plana, isplate na ime tekućih transfera u iznosu od 7.100,00 KM, koje se odnose na isplatu stipendije, grantova pojedincima, finansijskih potpora udruženjima, grantova neprofitnim organizacijama i sportskim udruženjima, nisu u skladu sa isplatama koje su utvrđene Zakonom i Statutom Službe, jer se ne odnose na administrativne troškove Službe, niti na ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

Vršiti isplatu samo onih tekućih transfera koji su predviđeni propisima.

c) Stanje imovine, potraživanja i obaveza

Upravno vijeće Službe, donijelo je 18.07.2003. godine Odluku o obrazovanju Komisije za izradu početnog bilansa Službe, koja je sačinila pregled početnog stanja na dan 01.07.2003 godine. Komisija je izradila Početni bilans Službe, koji je Upravno vijeće usvojilo.

Popis na dan 31.12.2003. godine je urađen u skladu sa Odlukom o redovnom godišnjem popisu i imenovanju komisija za popis.

Popis je urađen i sve komisije su sačinile izvještaje, nakon čega je sačinjen zbirni Izvještaj o popisu-inventuri na dan 31.12.2003.godine, koji je Upravno vijeće usvojilo.

U Bilansu stanja na dan 31.12.2003.godine, iskazana su stalna sredstva u vrijednosti od 3.862.682,00 KM, od čega neotpisana vrijednost stalnih sredstava čini iznos od 3.548.637,00 KM i iznos od 314.045,42 KM na ime dugoročnih plasmana.

U analitičkom bruto bilansu na dan 31.12.2003.godine na poziciji stambeni objekti i stanovi u izgradnji evidentiran je iznos od 568.909,60 KM. Po usmenom obrazloženju odgovornih osoba kao i prezentiranim odlukama Upravnog vijeća bivšeg Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne i Ugovora o zamjeni nekretnina sa poduzećem «Interinvest» iz Mostara, doznali smo, da se poslovni prostor Službe u Sarajevu mijenja za odgovarajući stambeni prostor u Mostaru. S obzirom da su navedene odluke i zaključeni Ugovor provedeni u periodu od 1999 do 2001. godine, **preporučuje se menadžmentu da preispita opravdanost donijetih odluka i zaključenog Ugovora o zamjeni poslovnog za stambeni prostor, kao i da se pokrene postupak oko utvrđivanja vlasništva nad imovinom Službe.**

Evidencija na dugoročnim plasmanima odnosi se na potraživanja od zaposlenika na ime kredita za rješavanje stambenih potreba u 2000. godini, koji su odobreni u vrijeme rada Zavoda za zapošljavanje Herceg-Bosne Mostar. Na početnom stanju dugoročnih plasmana u Službi evidentiran je iznos od 327.078,56 KM. Od početka rada Službe do 31.12.2003. godine zaposlenici su otplatili iznos od 13.033,14 KM. Iz razgovora sa odgovornom osobom, svi zaposlenici uredno otplaćuju kredite po uslovima navedenim u zaključenim ugovorima.

d) Postupanje u skladu sa Uredbom o javnim nabavkama

Rebalansom finansijskog plana za 2003.godinu, na ime kapitalnih izdataka predviđena su sredstava u iznosu od 60.000,00 KM, a utrošeno je 50.690,30 KM.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Upravno vijeće donijelo Odluku o kupovini dijela nekretnina, koja se odnosi na kupovinu poslovnog prostora za potrebe Službe - Podružnice Ravno.

Revizorskom timu dat je na uvid Ugovor o prenosu prava na nekretninama uz naknadu u iznosu od 47.455,30 KM, Procjena vrijednosti objekta poslovnog prostora sačinjena od strane sudskog vještaka, kao i Odluka o prodaji dijela nekretnine, izdate od strane Općinskog vijeća Ravno. **Poslovni prostor Službe Podružnica Ravno kupljen je bez provedene Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.**

Takođe, metodom uzorka utvrdili smo da se u 2003.g. izvršila nabavka fax Panasonic aparata na osnovu Odluke o kupovini koju je donio vršilac dužnosti direktora, a za koji nije proveden postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača.

Prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, Služba treba u potpunosti postupati u skladu sa Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova.

V ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar za 2003. godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedonošenjem provedbenih akata, kao i nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola.

Služba treba u što kraćem roku da donese Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih zadataka i Pravilnik o radnim odnosima i plaćama zaposlenika u skladu sa zakonskim propisima. Takođe, Upravno vijeće treba da raspiše konkurs za izbor direktora i da na prijedlog direktora, imenuje pomoćnika direktora, kako bi Služba funkcionisala u skladu sa zakonskim propisima.

Revizorski tim smatra najbitnijim, da se Služba u budućem radu još više angažuje na poslovima koji su predviđeni Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Finansiranjem raznih programa koji bi doprinijeli povećanju zaposlenosti, Služba treba efikasnije realizovati sredstva koja su joj na raspolaganju, a uslijed nedostatka vlastitih sredstava, na osnovu Zakona, tražiti dodatna sredstva od Federalnog zavoda za zapošljavanje.

KOMENTAR

Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar u ostavljenom roku se očitovala na Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2003. godinu i isti prihvatila bez primjedbi.

Viši revizor: A. Pudar, dipl.oec.

Vođa tima: V. Gadžić, dipl.oec.